



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1051/2021
09.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Мелинда Вишњић, адвокат из ..., против туженог "Intentcall" ДОО Београд, кога заступа пуномоћник Игор Андровић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1815/20 од 02.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 09.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1815/20 од 02.11.2020. године, у ставу другом и трећем изреке

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1815/20 од 02.11.2020. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 847/2018 од 19.02.2020. године утврђено је да је решење о споразумном раскиду радног односа од дана 09.02.2018. године донето без правног основа; одбачена је тужба тужиоца којим је тражио да се утврди да је био у радном односу код туженог "Intentcall" ДОО Београд, на неодређено време, почев од 01.07.2017. године; одбачена је тужба којом је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу, на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа, исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада запосленог, са законском затезном каматом почев од 10.02.2018. године па до коначне исплате; утврђено је да је зарада тужиоца код туженог почев од дана 01.08.2017. године износила 600 евра нето у динарској противвредности на први дан наредног месеца за месец на који се односи зарада; обавезан је тужени да тужиоцу, на износ утврђене зараде из става 5. ове пресуде, као основицу, а за период 01.08.2017. године па до 09.02.2018. године, као основицу од 600 евра, обрачуна и уплати надлежном РФ ПИО разлику до припадајућег доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, одбијен је део тужбеног захтева којим

је тужилац тражио да се утврди да је зарада тужиоца код туженог почев од дана 01.07.2017. године до 31.07.2017. године износила 600 евра нето у динарској противвредности на први дан наредног месеца за месец на који се односи зарада; одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да му тужени на износе утврђене зараде од 600 евра као основицу обрачуна и уплати надлежном РФ ПИО разлику до припадајућег доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од потраживаног периода 01.07.2017. године па до 31.07.2017. године; одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени исплати накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, и то сразмерни део од 10 радних дана за 2017. годину и сразмерни део до три радна дана за 2018. годину, у висини просечне зараде запосленог сразмерно броју дана неискоришћеног годишњег одмора, у износу од 54.716,35 динара, са затезном каматом почев од 11.03.2018. године па до коначне исплате; обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове поступка у износу од 132.700,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1815/20 од 02.11.2020. године укинута је првостепена пресуда у делу у којем је одбачена тужба тужиоца у делу захтева да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада запосленог, са затезном каматом од 10.02.2018. године до исплате и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Делимично је преиначена првостепена пресуда у одбијајућем делу и обавезан тужени да за тужиоца за јули 2017. године обрачуна и уплати надлежном Фонду ПИО доприносе за ПИО осигурање на основицу од 59.000,00 динара (што чини динарску противвредност утврђеног износа исплаћене зараде од 500 евра), док су у преосталом усвајајућем делу пресуде и у одбијајућем делу захтева за уплату разлике доприноса за ПИО за период од 01.07. до 31.07.2017. године на износ зараде преко 59.000,00 динара (преко исплаћене динарске противвредности од 500 евра – став 7.), жалбе одбијене и потврђена пресуда.

Против другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, којом побија пресуду у целини, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у ставу другом и трећем изреке (у делу којим је првостепена пресуда преиначена и у делу којим је иста пресуда потврђена), у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11..18/20), па је оценио да је у том делу ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији посебно указује, а битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени чије је седиште у Београду, је током јуна 2017. године основао Огранак у Новом Саду, те су му били потребни људи који перфектно говоре немачки језик, како би могли да зову клијенте са немачког

говорног подручја. Током маја 2017. године тужени је објавио оглас у погледу пријема радника са потребним условима, на које се јавило 10-15 људи. Крајем маја 2017. године одржан је састанак са свим кандидатима, презентовано је и чиме се фирма бави, начин рада и шта је фирми потребно, те им је речено да ће бити контактирани када тужени нађе пословни простор и обави остале формалности (склапање уговора са „Телекомом“ и остало), како би посао могао да се обавља у нормалним околностима. Том приликом директор новооснованог Огранка туженог је кандидатима, између осталих и тужиоцу, рекао да ће доћи на потписивање уговора када буду обављене све формалности везане за рад и радни простор. Потписивање уговора са кандидатима, међу којима је био и тужилац, уследило је крајем јула месеца, са почетком рада од 01.августа 2017. године.

Пре потписивања уговора о раду тужилац је обављао послове код туженог почев од 01. јула 2017. године па до краја јула 2017. године, а за који рад је примао зараду од 500 евра у динарској противвредности, односно 59.000.00 динара. Тужилац је код туженог био у радном односу по основу два уговора на одређено време у периоду од 01.08.2017. године до 30.04.2018. године са пуним радним временом, на радном месту агент позивног центра, уз писано уговорену зараду у износу од 25.225,00 динара нето, а одредбом члана 13. уговора о раду прописано је да запослени има право на годишњи одмор у трајању од 20 радних дана, који је тужилац са осталим запосленима користио на начин ближе наведен у образложењу побијане пресуде.

Тужени је зараду тужиоцу исплаћивао у два дела, и то први део на рачун у износу од 25.225,00 динара, на који износ су тужиоцу уплаћени доприноси за обавезно социјално осигурање, а други део на руке до износа од 600 евра, на коју разлику за тужиоца нису уплаћени доприноси за обавезно социјално осигурање.

Дана 09.02.2018. године тужилац је позван у канцеларију директора, када му је речено да нема потребе више да ради код туженог, да нема потребе више да долази, јер је одбио да током обављања послова контактира извесног клијента са непристојним именом. Том приликом предат му је на потпис споразум о престанку радног односа у коме је наведено да запосленом престаје радни однос дана 09.02.2018. године, као и обавезу послодавца да запосленом исплати зараду и друга примања која је остварио, а која му нису исплаћена до дана престанка радног односа. Огранак туженог у Новом Саду је угашен средином априла 2018. године, брисан је из регистра решењем од 16.04.2018. године.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање судови су утврдили да је решење о споразумном раскиду радног односа од 09.02.2018. године донето без правног основа јер није постигнута сагласност воља између запосленог и послодавца, с обзиром да тужилац није поднео захтев да му престане радни однос закључењем споразума, као и да тужени није поступио по ставу 2. члана 177. Закона о раду, пошто пре потписивања споразума није писменим путем обавестио тужиоца о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. У току поступка је утврђено да тужилац није захтевао споразумни престанак радног односа код туженог, него је од стране туженог, као послодавца, због понашања тужиоца које за туженог није било прихватљиво у том моменту, дао запосленом на потпис припремљено решење о споразумном раскиду правног односа. Такође, судови су, на основу утврђене висине зараде и начина на који је зарада исплаћивана тужиоцу, обавезали туженог да за

тужиоца уплати код надлежног фонда доприносе за ПИО осигурање на износе зараде за које ови доприноси нису уплаћени.

Правилно су нижестепени судови одлучили, правилном применом материјалног права, да је решење о споразумном раскиду радног односа између парничних странака донето без правног основа, као и да је тужени дужан да за тужиоца уплати припадајуће доприносе за ПИО, на износе зарада које је тужилац остварио, а за које му доприноси нису уплаћени.

Супротно наводима ревизије, правилно је у поступку утврђено да нису били испуњени услови за споразумни престанак радног односа између тужиоца и туженог, јер на страни тужиоца није било стварне воље и сагласности, нити било каквог иницијалног акта да му на тај начин престане радни однос. Тужилац није дао изјаву да отказује уговор о раду, с обзиром да у смислу члана 177. Закона о раду поступак споразумног престанка радног односа започиње предлогом једне од страна, у коме подносилац предлога предлаже споразумни раскид уговора о раду. Предлогом се, у зависности од подносиоца предлога, оставља рок за изјашњење о том предлогу. Запослени може навести да ће се овај предлог сматрати отказом уговора о раду од стране запосленог уколико послодавац не прихвати предлог, те у том случају отказни рок почиње од дана достављања предлога послодавцу. Уколико друга страна прихвати предлог за споразумни престанак радног односа, регулисање међусобних права и обавеза уговорних страна се регулише споразумом о престанку радног односа, који мора бити закључен у писаној форми уз обавезу послодавца да запосленог, такође у писаној форми, обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Дакле, код споразумног престанка радног односа појављују се као релевантни акти предлог послодавца или запосленог за споразумни престанак радног односа, споразум о престанку радног односа и обавештење о последицама у остваривању права за случај незапослености.

У конкретном случају тужилац није туженом, као послодавцу, доставио предлог за споразумни раскид радног односа, нити је постојала воља код тужиоца да му престане радни однос код туженог. Тужени је, због понашања тужиоца којим није био задовољан, тужиоцу доставио споразумни предлог за престанак радног односа, који је тужилац потписао, али овај споразум није био производ подударне воље послодавца и запосленог, која треба да буде изражена слободно, јасно, недвосмислено и без мана воље. У том смислу се у ревизији неосновано указује на жељу тужиоца да му престане радни однос код туженог јер планира да се врати и да настави рад у Швајцарској, с обзиром да ова чињеница у току поступка није утврђена, пошто тужени ту чињеницу није доказао.

У поступку је, на основу исказа саслушаних сведока, утврђена висина зараде тужиоца и начин на који му је зарада исплаћена, оцена исказа је извршена применом правилном применом члана 8. ЗПП, па се у ревизији неосновано указује на погрешну оцену ових исказа.

Нису основани наводи ревизије у погледу постојања преклузије за подношење тужбе у овој правној ствари, имајући у виду да је споразум о престанку радног односа због мана у вољи при његовом закључењу рушљив правни посао, па право на његов поништај престаје истеком преклузивног рока од једне године од сазнања за разлог

рушљивости (споразум је потписан 09.02.2018. године, а тужба за утврђење је поднета 11.04.2018. године).

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у преиначујућем и потврђујућем делу изреке, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Побијаном пресудом, у ставу првом изреке је укинута првостепена пресуда у делу у којем је одбачена тужба и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Зато је ревизија туженог у делу којим побија другостепену пресуду у том делу недозвољена, јер тужени нема правни интерес за подношење ревизије, а поред тога, странке могу да изјаве ревизију против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, у смислу члана 420. став 1. ЗПП, а побијаним решењем, садржаним у ставу првом изреке другостепене пресуде предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење и укинута пресуда, што значи да другостепено решење не представља решење којим се правноснажно окончава поступак. Зато је одлучено као у ставу другом изреке пресуде.

Тужени није успео у поступку по ревизији, па нема право на накнаду трошкова ревизијског поступка које је тражио и определио, у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1, члана 413. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић